

Neatkarīga nozares profesionāļa/eksperta recenzija par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Recenzents: Vents Zvaigzne
Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis: SIA "VALMIERAS TV"
Projekta nosaukums: "Latvijas vēsturiskie novadi"
Recenzēto satura vienību skaits: 4
Recenzēto satura vienību
pārraidīšanas datumi: 10.10., 17.10., 24.10., 31.10.

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **atbilst.**

Sekojošā sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem, projekts pievēršas nacionālās un lokālās identitātes apzināšanai un latviskās dzīvesziņas saglabāšanai, ejot uz to caur piecu vēsturisko novadu – Sēlijas, Latgales, Vidzemes, Zemgales un Kurzemes – identitāti, kā arī pievēršoties kopīgajam un atšķirīgajam šo novadu vēsturē, kultūrā, sadzīvē.

1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **atbilst.**

Koncepcijā bija minēts visai daudzveidīgs aspektu klāsts, pēc kura varētu veidot stāstījumus par novadiem un kurš ietvēra ģeogrāfiju, vēsturi, tautsaimniecību, sportu, sadzīvi u. c., taču bija skaidrs, ka tiem visiem raidījuma ietvaros neizdosies pievērsties. Ņemot vērā, ka viens no raidījuma vadītājiem Gatis Krūmiņš ir vēsturnieks, raidījumu "smaguma centrs" tomēr ir vēsture, kultūra un sadzīve, pārējām tēmām pievērsties salīdzinoši mazāk.

1.3. Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **atbilst.**

Projekta gaitā tapušie sižeti veido gan dzīvīgus, lielākoties spraigus un pievilcīgus stāstus, kuri saglabā savu vērtību ilgāku laiku, gan arī ļauj gūt jaunu pieredzi šādu stāstu veidošanā. Kaut arī raidījumos izmantotā "zinīša" un "nezinīša" saspēle ir jau diezgan sens paņēmiens, tā tomēr sevi attaisno un, pareizi izmantota, ļauj veidot dinamisku sižetu, kā arī izspēlēt jautājumus, kādi varētu rasties skatītājam.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **daļēji atbilst.**

Kaut arī raidījumi ir pieteikti platformā <https://www.retv.lv/>, tos tur diemžēl nav iespējams noskatīties. To var izdarīt tikai vietnē www.youtube.com, izmantojot meklētāju. Tas nozīmē, ka daļa interesentu var atteikties no domas tos skatīties. Par sasniedzamās auditorijas atbilstību pieteikumā norādītajai nevaru spriest, jo tā man nav zināma.

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **atbilst.**

Saturs atbilst žurnālistikas ētikas standartiem, ciktāl tos var piemērot šādam raidījuma formātam. Nerodas iespaids, ka no sižetos intervētajiem cilvēkiem kāds būtu izvēlēts tendenciozi vai ka vadītāji nebūtu neitrāli.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

Raidījumi atbilst formātam, kurā “nezinošais” vadītājs (Mikus Frišfelds), apceļojot kādu no Latvijas novadiem, iztaujā “zinošo” vadītāju (Gatis Krūmiņš), ar naivu vai stereotipisku priekšstatu aizsākot sarunu par konkrētā novada vēsturiskajām, kultūras un sadzīviskajām īpatnībām. Scenārija dramaturģija kopumā veidojas aizraujoša, ar intrigu, tomēr reizumis sašķēlas nepietiekami labi saistītās epizodēs. Vēstījums ir dinamisks, režijas kvalitāte lielākoties laba, mūzika atbilstoša formātam. Subtitri viegli lasāmi, ir padomāts arī par ērtību vājdzirdīgiem cilvēkiem, pievienojot pilnus latviešu subtitrus visam teiktajam.

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Redaktora un producenta darbs kopumā labs, raidījumos ir bagātīgs izziņas materiāls arī daudz mazzināmas informācijas. Brīžam raidījuma formāts neļauj pietiekami labi nošķirt pārbaudītus faktus no lokāliem nostāstiem un anekdotiskiem gadījumiem, tāpat arī vēsturnieka viedoklis par dažiem raidījumos iekļautajiem tematiem šķiet nedaudz pārāk vienkāršots, retumis pat diskutabls, bet konkrētajā formātā tas kopējo vērtību nemazina. Valodas lietojums labs, reizumis gribētos nedaudz labāk pieslīpētus un veiklākus dialogus. Grafika ar Latvijas novadu karti izmantota raidījuma ievadā, tā ir labi izstrādāta un tematam atbilstoša.

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabilu profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Abu raidījuma vadītāju Mikus Frišfelda un Gata Krūmiņa “saspēle” veidota interesanti un asprātīgi, tā virza raidījumu uz priekšu. Viņu abu ieinteresētība un pat azarts, veidojot stāstījumu par novadiem un savijot to ar savu līdzšinējo pieredzi ir viens no raidījuma plusiem. Tomēr vadītājiem būtu vairāk bijis jādomā par vizuālo tēlu, lai neizskatītos pēc “cilvēkiem no malas”. Īpaši šis trūkums izpaudās pirmajā raidījumā (10.10.), kad G. Krūmiņš bija izvēlējies T-kreklu ar raidījumam nepiemērotu apdruku, tāpēc pārraidē tā bija izplūdināta. Tas radīja nepatīkamu iespaidu un pat traucēja uztvert saturu.

2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Operatora un montāžas darbs raidījumos bija uzteicami labs – kombinējot dažādos rakursos uzņemtus kadrus un ar dronu filmētas ainas, skatītājam radās bagātīgi vizuāli iespaidi par raidījumā aplūkotajām vietām. Arī kadri, kuros redzami vadītāji, viņu intervētie cilvēki un vietas, par kurām ir stāsts, bija labi sabalansēti. Par citu iesaistīto personālu man grūti spriest.

2.5. Papildus piebildes

Nav.

3. REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

Konkrētais raidījumu cikls ir aptvēris visus piecus Latvijas lielos novadus, tāpēc tiešs turpinājums tam nav iespējams. Taču ir iespējams vēl kāds līdzīgs raidījumu cikls, kas arī aptver visus novadus, taču izvēlas citu redzespunktu un akcentus.

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Domājot par līdzīgiem projektiem, būtu svarīgi vēl labāk izstrādāt scenāriju un sižetu secību, lai veidotu vienotu stāstu, kurā epizodes ir labāk saistītas cita ar citu. Citādi nešķiet, ka projektā būtu vajadzējis kaut ko nozīmīgi uzlabot.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Raidījuma veidotāju kompetence un profesionālisms noteikti atbilst arī citu līdzīgu projektu īstenošanai.

3.4. Papildus secinājumi/piebildes

Nav.